

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Corollaria præcedentis doctrinæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

curfus Cyrilli in objectione adductus: argum-
tatur enim ille contra Arianos, qui ponebant
Christum non esse verum Deum, sed purum homi-
nem, & per gratiam atque propria merita si-
bi acquisivisse tantam dignitatem, ut esset super
omnes alias creaturas, haberetque quendam con-
junctionis modum ad ipsam divinitatem. Con-
tra quem errorem efficax erat Cyrilli argumen-
tum: nam homo ille Christus ab illis hareticis
confictus, certe venisset pro se primò in mun-
dum ad acquirendum illud tantæ, tamque excel-
lentis dignitatis fastigium, subindeque pro se
magis incarnatus esset, quam pro hominibus.

Ex his patet charitatem Christi erga homi-
nes non refrigescere (ut ineptè objicit Calvi-
nus) sed potius mirum in modum resplendere
ex eo quòd gloriam sui corporis sibi meruerit:
cum enim gloria corporis esset ipsi connaturali-
ter debita, & ex unione hypostatica, ac gloria
animæ naturali quadam sequela profuere &
dimanare debuisset; voluit tamen Christus ob-
stipensione, redundantiam & effluxum gloriæ ex
anima in corpus impedire, ut locus redemptioni
hominum per passionem & mortem daretur,
suoque nos instrueret & informaret exemplo,
non nisi per multas tribulationes posse nos in-
trare in regnum cælorum.

Objicies secundò: Christus non meruit glo-
riam essentiali animæ: Ergo nec gloriam cor-
poris. Probatur Consequentia, nam cum duo
per modum essentialis & proprietatis se habent,
unum non potest obtineri per meritum sine al-
tero: Sed gloria corporis sequitur ad gloriam
animæ per modum propriæ passionis: Ergo si
Christus gloriam animæ non meruit, nec glo-
riam sui corporis potuit promereri.

Respondeo concessio Antecedente, negando
177. Consequentiam; & ad illius probationem, di-
stinguo Majorem: cum duo per modum essentialis
& proprietatis se habent, unum non potest obti-
neri per meritum sine altero: si simul utrumque
fiat, concedo Majorem. Si essentialis habita supponatur
sine sua propria passione, nego Majorem,
& datâ Minori, nego Consequentiam. Nam glo-
ria animæ supponitur ab initio conceptionis
possessa à Christo sine gloria corporis, ut dare-
tur locus redemptioni hominum per passionem
& mortem, & ideo quamvis gloria corporis se-
quatur ad gloriam animæ tanquam propria pas-
sio (quod à pluribus negatur) potuit Christus
gloriam corporis, qua non fruebatur mereri ab
quo eo quòd gloriam essentiali animæ mere-
retur.

Objicies tertio: Gloria corporis erat debita
178. Christo titulo connaturalitatis, non solum rati-
one gloriæ animæ, sed etiam ratione unionis
hypostaticæ: At quòd est debitum alicui titulo
connaturalitatis, non potest fieri iterum ei de-
bitum titulo justitiæ, nec consequenter per me-
ritum: Ergo Christus gloriam sui corporis pro-
mereri non potuit.

Respondeo, concessa Majori, negando Mino-
rem: non enim est inconveniens, ut illud, quòd
Christo alias debebatur titulo connaturalitatis,
si illud non habuit à principio, postea etiam per
meritum proprium acquirat; nec enim duo illi
tituli sunt impossibiles, vel se invicem ex-
cludentes; ut patet in humanis; nam filius Re-
gis præclaris gestis, dignis coronâ & imperio,

A mereri potest regnum alias sibi hereditario
debitum. Idem dicendum de Christo, nam Pater
z. Pater æternus ei dicit: *Popula à me, & dabo
tibi Gentes hereditatem tuam* &c. ubi id quòd
hereditario jure Christo debebatur, titulo orati-
onis & deprecationis confertur.

§. III.

Corollaria precedentis doctrinæ.

EX dictis inferes primò contra Scotum: Chri-
stum verè, & propriè, ac directè mereri
gloriam sui corporis, & non tantum ablationem
impedimenti, quo gloria animæ detinebatur,
prohibebatur, ne redundaret in corpus.

B Patet hoc corollarium: Primò quia de factis
nullum fuit impedimentum extrinsecum deti-
nens gloriam animæ, ne transiret ad corpus, sed
solum detinebatur per subtractionem consens-
sus divini: Ergo non meruit remotionem impedi-
menti.

Secundò, Dato adfuisse positivum impedi-
mentum, non sequitur Christum illud directè
per se primò meruisse: Ergo ruit sententia Scoti.
Consequentia patet, Antecedens probatur: Ali-
quis directè meretur, quòd primò cadit in me-
rentis & præmiantis intencionem: Sed esto ad-
fuisse positivum impedimentum, intencionem
Christi merentis & Dei præmiantis per se
C primò tendebat ad gloriam corporis: Ergo ad-
huc tali impedimento admisso, non sequitur
Christum gloriam sui corporis directè, & per se
primò non meruisse.

Tertio, Verba Scripturæ attribuentia Christo
meritum gloriæ sui corporis, sunt in proprietate
accipientis: Sed mereri solum impedimentum re-
motionem, non est cum proprietate gloriæ cor-
poris promereri, cum removens prohibens, di-
catur solum per accidens & impropiè causa ef-
fectus: v.g. tollens impedimentum quo lapis de-
tinetur ne descendat in centrum, non dicitur
propriè motum lapidis causare: Ergo Christus
verè & propriè ac directè meruit gloriam sui
corporis, & non solum ablationem impedi-
D ti quo gloria animæ detinebatur, & prohibebatur
ne redundaret & resiliiret in corpus.

Inferes secundò: Christum obtinuisse suis me-
ritis judiciariam potestatem, regiam, ac sacer-
dotalem dignitatem, & supremum omnium re-
rum dominium, non tamen dignitatem capiti
Ecclesiæ.

Probatur breviter hoc corollarium, quantum
ad tres primas partes: Nam ex triplici capiti
capite potuit provenire quòd Christus prædictas
dignitates non mereretur, vel quia sunt debite
connaturaliter, vel quia in primo instanti fuerunt
illi collatæ, vel quia non permerit ad dignitatem
Christi habere illas ex merito: Sed nullum horum
dici potest: Ergo Christus prædictas digni-
tates meruit. Minor quoad primam partem patet
ex supra dictis, nam optimè stat aliquid esse
debitum connaturaliter Christo, & tamen capere
sub merito, ut patet de gloria corporis.
Quoad secundam etiam constat ex fundamen-
tis articulo precedenti statutis, nam ut ibidem
ostendimus, aliquid potest simul esse cum præ-
mio in eodem instanti reali, cum sola præceden-
tia natura, ut liquet in merito augmenti habiti
charitatis per actus ferventiores. Quoad ter-
tiam pariter videtur manifesta, quia ad manum
Christi perfectionem pertinet, non
solum prædictas dignitates habere connaturaliter

naturaliter ex vi unionis hypostaticæ, sed etiam A
 eas proprio merito acquirere: sicut gloriam
 corpori non solum titulo connaturalitatis sed
 etiam titulo meriti & iustitiæ eam obtinuit.

Quarta verò pars, quæ asserit Christum digni-
 tatem capitis Ecclesiæ non habuisse per meri-
 tum, docetur à Cipitillo hic dubio 11. versùs fi-
 nem, potestque breviter suaderi, tum ex eo,
 quod dignitas capitis competit Christo ratione
 gratiæ habitualis, ut supra docuimus: Sed Chri-
 stus gratiam habitualem non meruit, ut osten-
 ditus art. præcedenti: Ergo nec dignitatem ca-
 pitis. Tum etiam quia omnis actus meritorius
 Christi processit ab illo ut capite morali: Sed
 quod ex parte principij meriti Christi præces-
 sit, sub illius merito non cadit: Ergo Christus
 dignitatem capitis non meruit.

ARTICULUS VII.

An Christus omnes effectus prædestinationis
 nobis meruerit?

Certum est, Christum non sibi tantum, sed
 etiam nobis meruisse: ut enim dicitur D.
 Thomas hic art. 4. in Christo fuit gratia
 non solum ut in homine singulari, sed etiam ut
 in capite totius Ecclesiæ, unde sicut in corpore
 naturali caput sentit sibi & omnibus membris, i-
 ta in corpore mystico Ecclesiæ, Christus non so-
 lum sibi, sed etiam alijs meruit. Solum ergo dif-
 ficultas est, an meritum Christi respectu nostri i-
 ta sit perfectum & universale, quod ad omnes
 nostræ prædestinationis effectus se extendat?
 Pro resolutione sic

S. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Christus meruit nobis omnes
 prædestinationis effectus: hoc est gloriam,
 gratiam, auxilia supernaturalia, dispositiones
 proximas & remotas ad gratiam, imò & bona
 temporalia, quatenus ordinantur ad superna-
 turalia.

Probatur primò ex Scriptura: Ait enim Apo-
 stolus ad Ephes. 1. *Benedictus Deus & Pater Domi-
 ni nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni bene-
 dictione spirituali, in caelestibus, in Christo.* Ubi, ut
 notat D. Thomas cum Ambrosio & alijs SS. Pa-
 tribus, particula *in* ponitur pro particula *per*,
 quæ denotat causam efficientem moralem, si-
 cut quando idem Apostolus in eodem cap. ait:
*Gratificavit nos in dilecto Filio suo, idem sonat ac si
 diceretur: Per dilectum Filium suum.* Et cum sub-
 dit: *In quo habemus redemptionem*, idem signifi-
 cat, ac *per quem habemus redemptionem.* Unde
 sensus verborum Pauli est, Deum per Christum,
 seu per Christi meritum omnem spiritualem
 benedictionem nobis contulisse: Sed omnis ef-
 fectus nostræ prædestinationis, omneque bonum
 supernaturale, quod nobis confertur, est spiri-
 tualis benedictio: Ergo Christus omnes effe-
 ctus nostræ prædestinationis, & omnia bona &
 dona supernaturalia nobis meruit.

24: Confirmatur ex illo Joan. 1. *De plenitudine
 eius nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia.*
 Quo in loco, ut observat Chrysostomus ibidem
 homil. 17. & Augustinus Tract. 3. in Joan. de-
 notatur omnia bona spiritualia esse in nobis per
 Christum. Et sane id colligitur ex illis verbis:
gratiam pro gratia, nam secundum phrasin He-

braicam significant omnem gratiam, à prima
 usque ad ultimam, esse per Christum, ut patet ex
 illo Job. 2. *Pellem pro pelle dabit homo pro anima sua,*
 id est omnem pellem: ac si diceretur, à primo
 bono usque ad ultimum, & à minimo bono us-
 que ad maximum & pretiosissimum, permittet
 homo se spoliari, ut vitam tueri possit.

Probatur secundo conclusio: Christus nobis 185.
 meruit quicquid Adamus demeruit, alias non
 superabundaret gratia Christi Salvatoris. ubi
 abundavit delictum: Sed Adamus nobis demeruit
 carentiam omnium effectuum prædestina-
 tionis, omniumque bonorum & donorum su-
 pernaturalium: Ergo Christus illa omnia nobis
 promeruit.

Probatur tertio: Christus nihil influit in ho- 186.
 mines, nisi quod illis meruit: Sed omnes effe-
 ctus prædestinationis, & omnia dona supernatu-
 ralia, quæ sunt in hominibus, sunt ex ipsius
 Christi influxu: Ergo nobis per ejus merita con-
 feruntur. Major patet: nam Christi efficientia in
 homines non plus se extendit, quam ejus meri-
 tum; imò per suum meritum habet quod in ho-
 mines influat. Minor verò, præterquam quod
 ex testi novij Scripturæ supra adductis aperte
 colligitur, hac ratione suadet. Gratia fuit in
 Christo sicut in universali principio in genere
 habentium gratiam; Curritus enim propter im-
 mediatam unionem humanitatis ad Verbum de-
 bebat habere ipsam gratiam in perfectissimo
 gradu, & quia erat redemptor & sanctificator
 hominum, oportebat quod haberet gratiam in
 alios redundantem, quod est habere illam per
 modum principij in genere habentium gratiam:
 Sed virtus primi principij alicujus gene-
 ris universaliter se extendit ad omnes effectus
 illius generis, ut patet in Sole, cujus virtus ad om-
 nes rerum inferiorum generationes se extendit,
 quia est causa universalis generationis: Ergo
 omnes effectus prædestinationis, & omnia
 bona supernaturalia, quæ sunt in nobis, ex Chri-
 sti influxu procedunt. Unde præclare Bernardus
 serm. 13. in Cantica: *Quidquid sapientia, quid-
 quid virtus habere confidit, Dei virtuti, Dei sapien-
 tia deputa Christo.* Et ante initio sermonis dixe-
 rat: *Origo fontium & fluminum mare est, virtutum
 & scientiarum Dominus Iesus Christus.*

Confirmatur: Christus, quoad influxum su- 187.
 pernaturalem quem in nos habet, comparatur
 capiti, & viti: unde Tridentinum sess. 6. cap. 16
 ait: *Christus Iesus tanquam caput in membra, & tan-
 quam vitis in palmites, in ipsos justificatos jugiter
 virtutem influit, &c.* Sed palmites nihil habent nisi
 dependenter a vite, & membra corporis huma-
 ni, in omnibus suis motibus & operationibus vi-
 talibus, à directione & influxu capitis depen-
 dent: Ergo pariter nihil boni supernaturalis est
 in nobis, nisi dependenter à Christo, & ex ejus
 influxu.

Denique suaderi potest conclusio hæc ratione: 188.
 Attribuendum est Christo quicquid excellen-
 tiæ & dignitatis est, nisi vel in se repugnet, vel
 oppositum revelatum sit: Sed Christum suo me-
 rito omnes prædestinationis effectus efficienter
 moraliter seu merito in nobis causare, excel-
 lentia est & dignitatis, & in se non repugnat,
 nec oppositum revelatum est: Ergo asserendum
 est Christum omnes prædestinationis effectus
 nobis meruisse. Unde Ecclesia in collectis, sive
 perat gratiam, sive auxilia supernaturalia, sive
 bona temporalia, ut ad salutem æternam
 con-